

KALCEDON (26) *sb m*

kalcedon (16), **kalcedan** (6), **Chalcedon** (3), **Kalcyden** (1); *kalcedon PatKaz III, HistAl (2), Leop, RejAp, SkarŻyw (2), StryjKron (2), WujNT; kalcedan OpecŻyw, Murm; Chalcedon NiemObr (2); kalcedon : kalcedan : Chalcedon : Kalcyden BielKron (1 : 4: - : 1), Jedn (5 : - : 1: -).*

kal- (19), kâl- (4); kâl- *Murm, StryjKron (2); kal- : kâl- BielKron (1 : 1); drugie a pochylone; o z tekstów nie oznaczających ó; kalcedan e jasne; Kalcyden z tekstu nie oznaczającego é.*

sg *N* kalcedon (7). \diamond *G* kalcedonu (2). \diamond *A* kalcedon (3). \diamond *L* Kalcedonie (11). \diamond *pl N* Kalcedonowie (1). \diamond *I* kalcedány (1). \diamond *V* Kalcedonowie (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w. (z Cn).

1. *n-loc* *Greckie miasto Chalkedon w Azji Mniejszej (14)* : Thá Infulá miálá niegdy w łobie dwie známienite mieście Kálciden a Eretriá *BielKron* 273v, 157; *SkarJedn* A8, [A*2]v, 180, 181, 304, 305; Ten fię z fercá práwego zá vpominánim Leoná poštárał/ iłz fię on wielki 630 Bifkupow Poczet w Kálcedonie zgromádził. *SkarŻyw* 318, 74; Y tákem włáfnie zá iednym obeyźrzenim wyráził/ iáko fie w łobie [...] mieyfćá miáły/ Takze Bifantium/ álbo Conftantinopolim/ Skuder álbo Kalcedon/ Galatę *StryjKron* A3v, 11; ftárał fię o to v Cefárzá Márcyaná/ áby fynod drugi zložył w Chálcedonie *NiemObr* 140, 140.

2. *n-ethn* (2) : ále Kalcedonowie ná mury mieyskie wltępując iemu fie mocnie záłtáwiáli *HistAl* B5v, B5v.

3. *Tlenek krzemu, minerał używany jako kamień ozdobny; chalcedonius Murm, Cn [calcidonius – kalcedonowy kamyk Mącz 31b; carchedonius – kamyk kalcedonowy Mącz 38b] (10)* : Twoie iaflí fluffáło powloką okrafítz [...]. Lilijá ij fiołki woⁿnymi małciámi/ caleedány/ burřftiny/ drógim kamieniem. *OpecŻyw* 19; ale uydzimy yłz fyą kamyenye a zyola ktore moczą fwą to włudzyech ufzmyerzayą yako safyr Calcedon a ruta *PatKaz III* 109v; *Murm* 122; *Leop Apoc* 21/19; *BielKron* 284 *marg*, 286v [2 r.]; Napirwfy fundáment z Iálpifu/ drugi s Száfiru/ trzeci z Kálcedonu *RejAp* 183; *WujNT Apoc* 21/19.

Wyrażenie: »kamień kalcedan« (1): Stey źiemie wożą kámień Rubrykę ktorey tám dofyć/ y Kámień Kalcedan. *BielKron* 284.